

NOVI ROD

4

ZVEZA

1924·V·LETNIK·1925

Novi Rod

izhaja prve dni vsakega šolskega meseca in stane na leto 10 L.
Posamezne številke so po 1 L. — V inozemstvo 12 L. — Izdaja
„Zveza slovanskih učiteljskih društev“ v Trstu.

Vsebina :

OB NOVEM LETU	Str.	49
Janko Samec: VRAG NA RAZPOTJU.	„	50
Maksa Samsa: PESEM STARČKA	„	50
Vera Albrechtova: PRAVLJICA O VJETEM RIBIČU	„	51
Fran Žgur: TAM VRH NANOSA	„	55
K. J.: ENA MLADOST	„	56
VŽIGALICE	„	60
France Bevk: ČE SI UMAZAN.	„	61
ZRNA	„	62
KOTIČKARIJEM	„	63

.....

Urednik: Pahor Jože, Trst, ul. Udine, 55. III. — Uprava: Novi rod,
S. Giovanni - Trieste (Casella postale.) — Uprava za Jugoslavijo:
Marija Kmetova, Ljubljana, Bleiweisova cesta 21.

Tiska Tiskarna „Edinosti“ v Trstu.

LETO V.

V TRSTU, JANUARJA 1925.

ŠT. 4

Ob novem letu.

Konji z vihrajočo grivo, voz kot na perotih, na vozu mladi ljudje, ki bičajo bežeče živali, zadaj, za vsem tem bela roža, vzišlo solnce. Sveti jim na pot, ki letijo nekam daleč, kamor naposled niti solnčna luč več ne doseže.

Čas je, ki leti. Komaj smo dospeli do enega ovinka, se že drugi kaže pred nami. Radi bi se ozrli nazaj, radi bi videli daleč pred se. A prenatglo dirjajo konji in cesta je iz soteske v sotesko, da nas mrak bije po očeh.

Le ko se srečujemo na ovinku in ne vemo, kam drvi v prihodnost, se pozdravljamo in si želimo dobro. Potem se več ne poznamo, zakaj ob poti so prepadi in globine in tik nad njimi letimo.

Sreče si voščimo. Kaj je sreča? Ali ni le prazna beseda, ki jo je človek iznašel? Ali ni modra ptica, ki jo kličemo, a se nikdar ne bo oglasila? Kje je sreča?

V pravljicnih časih so jo iskali grški mornarji v Kolhidi, v vzhodni deželi. Zlato runo so iskali, ovčjo kožo, ki je ležala v reki in se nabrala zlatih zrn. Dobili so zlato runo, pa jim ni prinesla sreče. Brez nje so zabrodili po svetu in brez miru.

Pozneje se je junak Sigfrid napotil iskat sreče. V meglah, pod zemljo je bil skrit zaklad, držali so ga na ramenih pritlikavčki, ki so bili zakovani. A varoval ga je silen zmaj. Sigfrid je ubil gospodarja zaklada, Tafnerja, in silnega zmaja. Pri tem pa si je z zmajevo krvjo umazal prste. Žgalo ga je in del je roko k ustom. A kaj se zgodi? Še isti trenutek razume, kaj govorijo ptiči. Razodene se mu, da mu je nevaren tudi Tafnerjev brat. Gre in ga ubije.

Od tedaj je pričakoval sreče. Napotil se je na kraljevi dvor in izuršil čuda junaštva. A sreče ni bilo. Ni minulo mnogo časa, da je kralj priredil lov v velikem gozdu. Tudi Sigfrid je šel na lov. A ko je na bistrem studencu pil vodo, so mu zabolli sulico v hrbet med pleči. Sigfrid je padel, mlad in lep, ter je izdahnul.

Kako stara je zgodba in kako je še vedno ista! Odkar človek pozna zlato, ga je škropil s svojo krvjo, in njegov rumeni blesk je poln rdečih peg. Zlobno odsevajo z mrzle kovine. Pa jih človek ne vidi, čuje le zamolkli šepet o sreči in steza roke za njo.

Ali je to sreča, ta zlati blesk, naškropljen z rdečo krvjo?

Janko Samec:

Vrag na razpotju.

Vesela družba, jasen smeh,
radost sijala jim v očeh —
tako po cesti beli
trije fantje so hiteli.

In prišli so na kraj poti,
ki križa se na tri strani;
tam hkratu sred poljane
mi srednji fant obstane.

„O, bratec naš! Naprej, naprej!
Nikar predse temno ne glej!“
A on z rokò zamaha,
in trese se od straha.

Sam črni vrag stoji pred njim,
iz ust mu puha ogenj, dim —
„Zdaj, dragi moj, ne joči!
Ni tebi več pomoči ...“

Prevečkrat si me klical že:
„Naj črni vrag pobere me!“ —
Zdaj pojdeš z mano v pekel,
takò kot sam si rekel.

Fant pa pograbi ostri nož.
„O, črni stric... ne boš... ne boš!“
In sune v vraga blazno,
pa je zamahnil v — prazno.

Kdo tebe, fantič moj ubog,
naj reši iz njegovih rok?
„No kdo? Zdaj vem: za vraga
najbolje Bog pomaga ...“

Ozrl se brž je v paradiž,
z rokò napravil v zraku križ —
In glej! Čez cesto belo
je strašno zarjavelo ...

Potem pa še čez daljni svet
začul se je kopit peket —
Od takrat, deca draga,
ni fant več klical vraga!

⊗ ⊗ ⊗ ⊗

Maksa Samsa:

Pesem starčka.

Še enkrat videl bi pomlad
in pličev petje slišal rad,
poprej, ko pride bela smrt,
me v tihi svoj popelje vrt.

A zima zdaj na vrata trka.
V bel plašč zavita, nema, mrka
prihaja z njo ledena smrt —
moj zadnji dom stoji odprt.

Poslovil bom se od življenja,
pri Svetem Petru mirno spal.
Ne bom občudoval zelenja,
kdaj bo pomlad ne bom več znal.

⊗ ⊗ ⊗ ⊗

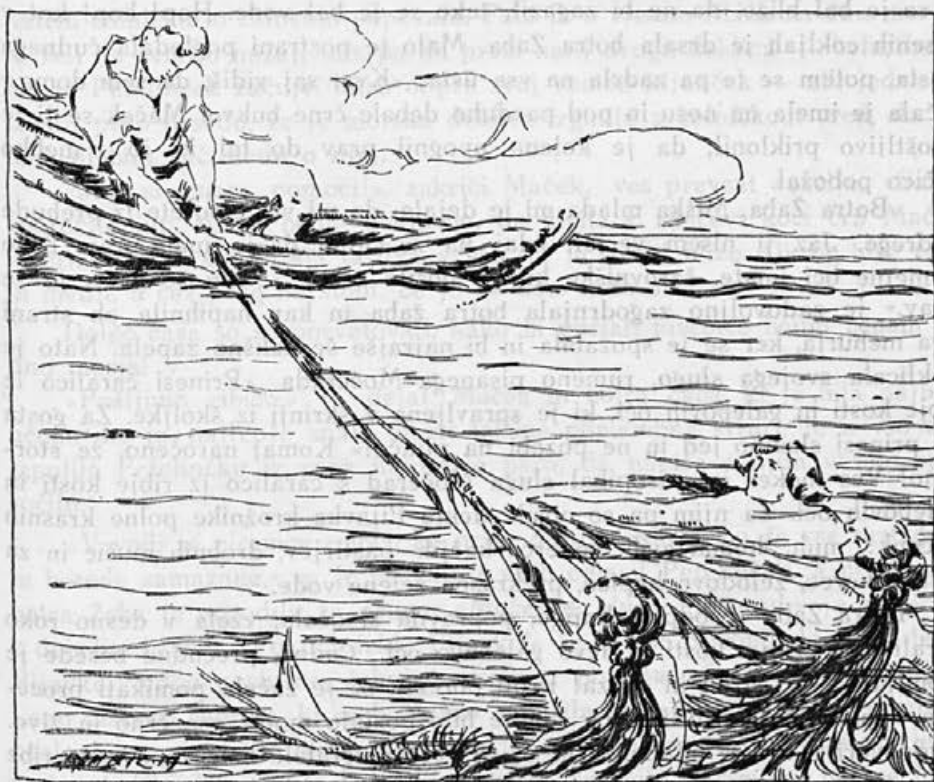
Vera Albrechtova:

Pravljica o vjetem ribiču.

a obali morja, v samotni hišici iz bičevja in blata je živel mlad ribič. Da mu ni bilo dolgčas si je vzel v hišo črnega Mačka in črnega Petelina.

Ko se je nekoč zjutraj, še predno je izšlo solnce, odpravil na lov in je njegova ladja plavala že sredi morja, je hotel dvigniti razgrnjeno mrežo. Mreža pa je bila težka, da bi je krepak mladenič ne mogel vzdigniti z vode. Vlekel je in vlekel — a ladja se je začela potapljati. Bilo je daleč od obrežja, predaleč, da bi ribič priplaval na suho. Prekrižal se je in priporočil svojo dušo Bogu, kajti mislil je, da ga ne čaka drugo kot smrt v valovih. Zdajci zapazi na dnu morja bele deklice, ki so vlekle za njegovo mrežo. Z ladjo vred je ribič izginil, da ni bilo več sledu o njem.

Maček in Petelin sta čakala doma na strehi, kdaj da se vrne gospodar. Ker ga ni bilo do noči in tudi ne do jutra, skleneta sama ga poiskati. «Ti

se odpravi na vzhodno stran,» je dejal Maček, «a jaz na zahodno.» In tako sta se razšla.

Na potu sreča Maček Miško. Iz luknjice je kukala in že je bila v njegovih krempljih. Miška je jokala in prosila, Maček pa jo vpraša: «Kaj mi daš, da te izpustim?» «Kaj bi ti dala, ko nimam družega kot to sivo suknjico in še ta mi je prekratka. Saj vidiš, da mi je ostal gol rep.» Tako je tarnala Miška in Mačku se je resnično zasmilila, ker je bila tako drobna in suha. «Pa povej, kako pridem do svojega gospodarja, in prosta boš. Včeraj se je odpravil na lov, odkoder se ni več povrnil.» «Botro imam, tam onkraj zaliva; stara Žaba je. Prebrisanu glavo ima in bistre oči, ona ti bo znala pomagati. Poprašaj jo za svet, brez plačila ga pri njej dobiš.» «Dobro,» pravi Maček in izpusti Miško, ki je bila že vsa krvava od preostrih krempljev. Stopa dalje in čez debelo uro dospe do botre. Ta je imela zelen grad, sredi močvirja iz samih alg in vodnih rož.

«He, botra!» je zaklical Maček. «Ali še spite, kaj na ušesih čepite? Odprite, odprite, mi svet podelite!» Tako je kričal, da je bil že ves hripav, a se je bal bliže, da ne bi zagazil, tako se je bal vode. Hop! hop! kot v lesenih cokljah je drsala botra Žaba. Malo je postrani pogledala čudnega gosta, potem se je pa zadržala na vsa usta: «Kva, saj vidiš, da sem doma.» Očala je imela na nosu in pod pazduho debele črne bukve. Maček se ji je spoštljivo priklonil, da je kolena upognil prav do tal in jo z mehko tačico pobožal.

«Botra Žaba, Miška mlada mi je dejala, da mi vi pomorete iz prehude zadrege. Jaz ji nisem verjel, zdaj pa že vidim, da je imela prav. Tako pametne oči imate, čarovniške knjige nosite seboj...» «Je že prav, je že prav,» je zadovoljno zagodrnjala botra žaba in kar napihnila ob strani dva mehurja, ker se je spozabila in bi najrajše še kakšno zapela. Nato je poklicala svojega slugo, rumeno pisanega Močerada. «Prinesi čaralico iz ribje kosti in galebovih oči, ki je spravljena v škrinji iz školjke. Za gosta pa prinesi slastno jed in ne pozabi na pijačo!» Komaj naročeno, že storjeno! Ves moker je prisopihal sluga Močerad s čaralico iz ribje kosti in galebovih oči. Za njim pa so nosile dekletke Pijavke krožnike polne krasnih pečenk: muh, komarjevih bederc, kačjih pastirjev, drobnih mušic in za pijačo korec, želodovo kapico, prekrasne zelene vode.

Botra Žaba je odprla knjigo, popravila si očala, vzela v desno roko čaralico iz ribje kosti, v levo galebove oči. Čudne, prečudne besede je momljala — o strah in groza! Proti obrežju se je začela pomikati procesija vsakovrstnih rib in ribic, da je bilo postalo morje vse črno in živo. «Odgovorite, kje je mladenič, ki so ga včeraj ugrabile bele žene?» In ribe so začele odpirati okrogla usta, a ni bilo še razločiti glasu.

«Vprašam vas še enkrat,» pravi botra Žaba, «kje je ribič, ki so ga včeraj ugrabile pomorske deklice?» Ves srečen, da izve brž odgovor, skoči

Maček bliže morju, ali ko so ribe začule, da išče Žaba ribiča in zagledale še črnega Mačka, so se bliskoma obrnile in izginile v globočino.

«Poskusim srečo z galebjimi očmi,» je dejala malo nejevoljno botra Žaba, jezna, da se ji prvi poskus ni posrečil, kajti kaj rada bi ustregla botru Mačku.

Vzela je v desnico galebove oči in govorila čudne, prečudne reči. Zdajci zašumi, da je potemnelo zlato solnce, od vzhoda jata belih galebov, ki so obviseli v zraku prav nad močvirjem.

«Galebi, vi povejte mi, je mrtev ribič ali živi?» In kar naenkrat se oglasi z galebovih višin črn Petelinček, od vzhodne naše strani: «Kikiriki, on še živi! Ali na dnu morjá, kamor nobena cesta ne pelja!» To se je prestrašil Maček, ko je začul tovariša Petelinčka iz nebeških višav. Revez, leteti ni znal, in ko je tako počasi stopical po svetu za svojim gospodarjem, so se ga usmili galebi, ga vzeli na najširši hrbet in poleteli z njim nad morsko gladino, da mu pomorejo iz hude zadrege.

Ko so tako romali preko širokega, sto milj globokega morja, zapazijo pod seboj sredi morske gladine prebelo deklico. Prevažala se je v papirnatem čolničku in žalostno popevala. Peša je o vjetem ribiču na dnu morja, ki želi na zemljo nazaj, tam pa da preži nanj druga deklica — bela Smrt. Ko to Petelinček začuje, hitro odpre svoj rumen kljunček — ali, jedva je izustil prvo besedo, že je morska deklica izginila s čolničkom vred, da na mah ni bilo več sledu o njej.

«Jaz si znam pomoči!» zakriči Maček, ves prevzet veselja. «Samo sporočite jim, tistim belim deklicam, da živita v ribičevi koči črn Maček in črn Petelin. Če pa sta ta dva v hiši, ni je Smrti blizu. Okrog hiše tava in medli, a čez prag ne stopi, če jo še tako kosa srbi.»

Dolgo časa so se posvetovali, kako bi poslali pisemce belim ženam na dnu morja.

«Pošljimo ribico,» je dejal Maček in botra Žaba, ki je bila najbolj učena in je najlepše znala pisati takšne pomembne stvari, je z vso silo izpulila Petelinčku iz repa najdaljše pero, da napiše z njim veselo sporočilo.

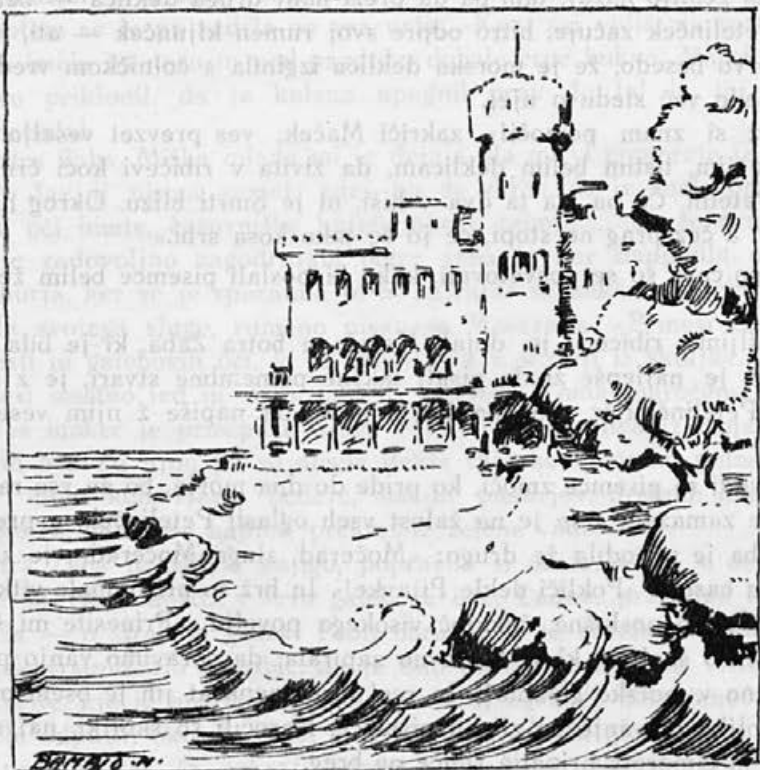
«V vodi se pisemce zmoči, ko pride do dna morja, bo že vse raztrgano in besede zamazane,» se je na žalost vseh oglasil Petelinček, a prebrisana botra Žaba je pogodila že drugo: «Močerad, sluga Močerad,» je zaklicala z debelim basom. «Poklič! dek!e Pijavke!» In brz so prisopihale vitke dek!e Pijavke, vedno poslušne, čakajoč visokega povelja. «Prinesite mi školjko! Lepo biserno školjko, ki se bo tesno zapirala, da spravimo vanjo pisemce, naslovljeno v morsko globino!» In res! Kar naenkrat jih je osem privleklo težko školjko in vanjo so zložili pisemce. Naročili so školjki, naj se hitro potaplja in čimpreje pripelje ribiča na breg.

Gledali so dolgo za njo vsi: Žaba je nataknila očala, Petelinček je iztegnil vrat, Muček je razširil zenice, še galebi so se približali morski gladini, da so kar krila v vodo pomakali.

Tako so čakali tri dni in tri noči. Četrty dan zjutraj, ko je še bela meglica ležala nad morsko gladino, so kar nenadoma začuli prečudežno milo petje. Kaj zapazijo? Lepe, bele deklice so plesale nad morjem, prepevajoč so spremljale ribiča na obrežje. Maček in Petelin poskočita k bregu in malo da se nista zvrnila v vodo. Še predno sta se utegnila pokloniti gospodarju in zahvaliti morskim deklicam za skrbno varstvo in rešitev, že je bil gospodar na suhem, a o morskih deklicah ni bilo več sledu.

To vam je bilo pozdravljanja! V botrinem gradu so praznovali gostijo, a Maček in Petelin se nista ganila od ribiča. Pili in jedli so, da se je vse cedilo, deveti dan so se na večer odpravili proti domu.

Spredaj ribič: za roko sta ga peljala na vsaki strani eden — Maček in Petelin. Za njimi je v velikih skokih sopihala botra Žaba, da je očala razbila grede. Poleg nje je stopal Močerad in ji nosil črne bukve. V dolgi procesiji so se za njimi zvijale v prahu debele Pijavke, nad njimi pa so krožili beli galebi, prav tja do revne ribičeve kočice. Da bi bilo veselje še večje, potegne botra Žaba iz nedrij čaralico iz ribje kosti in galebovih oči ter začara revno ribičevo kočico v prekrasen grad.

Huš! je nekdo skočil skozi okno, ko sta Maček in Petelin prestopila z ribičem grajski prag. Bila je suha deklica Smrt, ki je za pečjo prežala na mladega ribiča.

Zdaj so jo za vselej zapodili in ker so morske deklice podarile ribiču ogromno mrežo iz samih zlatih las in solz — okroglih biserov — je imel bogastva dovolj, da mu ni bilo potrebno več pohajati za zaslužkom. Považili so tudi botro Žabo in prijatelje galebe, da bi ostali pri njih. Ali Žabi je bil najljubši njen zelen grad Močvirje, galebom pa najdražja široka morska gladina.

Vendar so jih večkrat obiskali in vselej so se skupaj posmehovali koščeni deklici Smrti, kajti galebi so jo večkrat videli, kako se je na prstih stegovala in kukala skozi visoka grajska okna, odkoder sta jo vedno prepodila črni Maček in Petelin.

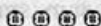

Fran Žgur:

Tam vrh Nanosa..

Tam vrh Nanosa, za Turo
delajo nam hudo uro
strici belomuharji,
do nosu kožuharji —
Piskajo in vriskajo,
puhajo v dolino, breg,
rešetajo beli sneg ...

Radi v sobo bi k pečici,
sredozimski mrzli strici;
jezo silno kuhajo
in v pesči si puhajo —
Zimo, starko peljejo,
belo moko meljejo ...

K. I.:

Ena mladost.

ogosto sem ga videl, v šoli, v cerkvi, na cesti, a nič dobrega nisem slišal o njem: mali revček ni imel le hrbta pokvarjenega, ampak je bil — tako so mi pravili — tudi zelo hudoben. Zafrkaval je sošolce, zbadal, dražil jih in tepel, če je le mogel; skratka, bilo se ga je bati, ker nisi našel dobrega lasu na njem. In ker je imel po nesreči še dobro glavo, je bil pravzaprav še toliko slabši. Tako so mi pravili o njem, in ko sem ga tudi sam opazoval, se mi je zdelo, da bo vse res.

A ko sem ga naposled dobil v svoj razred, me je marsikaj iznenadilo; druga luč ga je oblila. Pri pouku je naslonil laket na klop, drobno, suhljato laket, brado je položil v dlan in me skrbno poslušal. Če ga je kdo motil in šepetaje klical, se ga je osorno otresel in, če ni nič izdalo, tudi zafrknil, da so se mu vsi okrog smejali. Navadno je storil to le polglasno, menda iz obzirnosti do pouka. Součenci so ga pogosto klicali, potrebovali so njegovih nasvetov.

Tudi čital je prav dobro in zelo razumno. Pri pisanju si je prizadeval na vso moč, da bi bilo čedno in lepo. Dečko me je ubogal, če sem mu le s prijazno besedo ukazal. Kakor hitro pa je bil moj ukaz osornejši, ni imel več ušes. Toda lahko rečem, da sva kmalu postala prijatelja, ker je bil dober učenec in v resnici čisto drugačen, kakor so mi ga popisovali poprej.

Najbolj sem si ga pridobil, ko ga je bil nekdo razžalil. Pri lepopisu se je zgodilo. Kar sredi dela se je začel nekdo smejati. Drugi okrog že vedo zakaj, vendar se jim ne zdi vredno smeha. Vidim, da je nekdo nekaj rekel, sumim, da prav o mojem grbčku. Če kdaj, moram tu dognati, kaj je bilo, zakaj Jože, tako mu je ime, je sklonil glavo še nižje k pisanki kot jo je sklanjal ponavadi. Gotovo je razločno slišal in zdaj skriva od sramu svoj obraz. Večkrat sem že učencem razložil, da ima vsakteri kako napako, bodisi telesno bodisi v značaju in da bi jo vsakomur lahko očitali. Razen tega sem bil že resno obljubil, o priliki, naj se me varuje, kdor bi žalil Jožeta. Zdaj sem torej moral zvedeti, kaj je. Vprašam tega, onega — nič! Resnica pa mora na dan, zato ne neham, dokler je ne zvem. Sicer se je sam nekoliko bojim, ker mi lahko ponovijo žaljivo besedo še glasneje kot se je izgovorila, toda kdor jo je prvi izustil, mora dobiti svoje plačilo! Ker se nihče sam ne oglasi, poizvedujem okrog.

Prvi trenutek sem že bil opazil, da večina žalitve ne odobrava. Zato sem tudi pričakoval, da bo kdo obtožil krivca iz ogorčenja, ali ker je Jožetov prijatelj. Hitro sem zvedel: kdor se je smejal, je sam izustil žaljivo besedo in se ji je tudi sam smejal! Ali ta krat jo je izkupil! O njem sem vedel nekaj, kar je bilo prav sramotno. In ker sem videl pogosto,

da je dečko, ki mi je žalil Jožeta, preveč prešeren, sem mu plačal po zaslugi.

— Vsak ima svoje napake, — sem dejal, ker je že ves razred pozorno čakal, kako se bo izteklo, — zato je prav, če si jih ne očitamo. Kdor je žalil Jožeta, je pozabil, da ima sam eno, ki ni prav nič lepa in častna.

— Oho, kakšno pa? — je šumelo po razredu.

— Ali naj povem? — vprašam grešnika.

— Kar povejte! — mi odgovori izzivalno in s posmehom.

— Pa bom! Posteljo moči!

Padlo je, in z ene in druge strani se je vzdignil grohot. Prešernež pa v jok! Branil se je, ves s solzami zalit, da ni res, da je že nekaj mesecev zdrav, toda pri dvanajstletnem dečku je le sramotno, pa če je bilo res tudi pred nekaj meseci.

— Saj ti ne očitam bolezni, ampak to, da si žalil! — sem ga zavrnil.

— Ali bi ne bilo bolje, da si pomislil, kaj govoriš?

Deček je ihtel neutolažljivo, solze ogorčenja so mu kapljale na zvezek.

Še bi bil kaj rekel, pa sem videl, da so nekateri že spet pri delu. Besede so bile odveč, zaleglo je dejstvo. Kazen je bila naravna, zato tudi tem hujša. Razred je še tu in tam nekoliko razpravljajal o vsem dogodku, ko sem pa spet šel med klopi, da vidim, kako pišejo, so se hitro oprijeli dela tudi tisti, ki jih je stvar najbolj zanimala. Gledal in popravljal sem okrog, hvalil, grajal, kakor je bilo treba, in prišel naposled tudi do Jožeta.

Glavo je imel še vedno nizko nad pisanko, gotovo ga je še žgala žaljiva beseda. Saj ni bila prva, ki jo je slišal v življenju, ne da bi bil sam kaj zakrivil; zato je delal dovolj mirno svoje delo. Pogledal sem, kako piše, in videl, da je še skrbneje kakor ponavadi.

— Lepo je, Jože! — pohvalim na glas, radi pisave in tudi zato, da bo pozornost spet drugje.

Takrat je moj prijatelj dvignil glavo ter me tako pogledal, kakor še nikdar poprej. Ves njegov obraz, v katerem je bila sicer zapisana trpka zasmehljivost, se je spremenil, in v njegovih lepih črnih očeh se je svetila sama topla hvaležnost. Vedel sem, zakaj mi je hvaležen. Tudi v njegovem srcu so pele mehke strune, čeprav le bolj poredkoma kot pri drugih. A še tistikrat jih ljudje niso hoteli čuti, razen dečkove matere, ki se je sin vsako nedeljo zatekel k njej. Ni bil namreč doma, ampak je služil za pastirja v bližnji vasi.

Zanimalo me je, kako se razume z družino, kjer je hlapčičeval, zato sem ga včasih poprašal. Imel se je dobro in ni nikdar potožil. Pridno je gonil past živino, dasi je sam čutil — imel je trinajst let preč — kako je že prestar za to opravilo.

Na paši se je kratkočasil po svoje. Ko sem nekdanj šel zvečer s sprehoda, sem začul za seboj čvrsto trobentanje. Koračnica ni sicer šla prav

gladko, glasbenik se je šele učil, vendar je bilo trobentanje precej podobno vojaškemu pohodu, kakor sem ga včasih slišal. Radovednost me je prijela, kdo godi čredi koračnico, ko gre zvečer domov, zato sem stopal počasneje, da bi me godec dohitel. Toda trobentač me je moral opaziti in spoznati, zakaj trobentanje je kmalu nehalo. Ko sem se ozrl, je bila čreda že blizu za menoj in za čredo je šel moj Jože. Previdno je nesel nekaj pod jopičem. Pogledam, rumena medenina se sveti spodaj, nič drugega ne bo kot trobenta!

Novi časi, sem si mislil, novi ljudje!. Nekdaj je trobil črednik za govedom s svojim častitljivim rogom, zdaj rabimo že pravo pristno trobento! Svet napreduje, vidi se!

Jože tišči z eno roko trobento pod suknjič, z drugo me pozdravi.

— Dolg čas ti je na paši, ali ne? S trobento ga preganjaš, če dobro vidim. Ali bi rad bil godec? Pasel ne boš več dolgo, si že v letih!

— Ne bom več pasel, oče me pelje v jeseni v Trzič, za urarja se bom učil.

— Za urarja? Pametno. Lahko in primerno delo, ki nisi močen. In kruha ne boš stradal!

Trobento sem pozneje omenil v šoli, pa mi Jože ni zameril. Smejali smo se in Jožetovi prijatelji so zbijali šale na njegov račun. Prijatelj je imel namreč med vrstniki več, nego bi si kdo mislil. Nekateri so se ga držali kakor klop; ne v šolo ne iz šole ni hodil sam, vedno je imel spremstvo. Ko so se vrteli okrog njega, je malomarno tiščal obe roki v žepu in od časa do časa povedal, kako misli to in ono. Če je koga vščipnil z jezikom, je bila to njegova pravica, saj je opazil stvari, ki so drugim ušle in ki so bile vredne jedkih opazk. Slabosti in napake učencev je pa natančno poznal in nič čudnega, če je prišel kdaj v navzkrižje radi njih.

Nekega popoldne, ko so mi učenci že odšli iz šole in sem se vrnil v razred, začujem na cesti prepir. Nisem se menil zanj, zakaj zdravi fantje se hitro spoprimejo, ker jim je to v krvi. Navadno tudi ni hudega, spor se reši z razburjenimi besedami, s psovkami in z jezo, ki se prav tako hitro pohladi kot se je vnela. Takrat pa ni šlo gladko. Ko sem stopil v vežo, sem začul krik, ki ni obetal dobrega. Šel sem na cesto in zagledal dva korenjaka, ki sta se tepla kakor za stavo. Ni bil to navaden tepež, ampak ogorčena borba, zakaj borilca sta se spopadla kakor dve kači. Ne daleč zraven obeh nasprotnikov je stal Jože s torbo na hrbtu, roki malomarno v žepu, glavo nekoliko nagnjeno na stran in opazoval. Ne bele ne črne ni dejal, le nekoliko v zadregi je bil — opazil sem — ko sem prišel na cesto.

Pokličem enega izmed borilcev, pa ne čuje, pokličem drugega, nič! Borba je divja, sovražnika se skušata vreči na tla, pri tem pa se neprestano bijeta s pestmi, kolikor jima je mogoče v tesnem objetju.

— Milan! — zavpijem že razburjen radi strastnega spopada. Pa ne izda nič, zato moram bliže, da odtržem pretepača narazen. A ko sem že čisto zraven, me Milan, eden Jožetovih najboljših prijateljev, vendar opazi, izpusti sovražnika in se postavi pred me ves ogorčen in žarečih lic.

— Gospod učitelj, — pravi ves razburjen in užaljen, — ta-le je zmerjal Jožeta, da je grbast!

— In zaradi tega sta se sprijela? — vprašam iznenaden. — Samo radi tega?

Nasprotnik je molčal, videl sem, da se je bila vnela borba res le radi Jožeta. Pogledal sem še tega, smehljal se je. A nisem mogel najti, kaj bi bilo v tem smehljanju. Zadrega radi prijateljevih besed ni bila, saj me je natančno poznal. Vendar ne bi storil prav, če bi na dolgo izpraševal. Bitka se ni bila odločila ne na to ne na ono stran, odločiti sem moral jaz.

— Če je res, kar praviš, — sem dejal Milanu, — si prav storil, če si branil Jožeta! Veseli me!

Ni jim bilo več treba reči, naj gredo zdaj domov. Jože in Milan sta se odpravila naprej, resno razpravljajoča o vsem, kar se je zgodilo, objokani žaljivec pa se je brisal in lezel poparjeno za njima. Bitko je izgubil, zato je naglo izginil za bližnjim voglom.

Razmišljal sem o tem, kar se je zgodilo. Gotovo ni bil niti prvi niti zadnji slučaj, ki ga je Jože doživel. Dobro in slabo je v neprestani borbi med seboj, to resnico je pohabljeni dečko v življenju težje preizkušal kot marsikdo drugi. Spopadali so se radi njega, on pa je čakal ob strani in gledal borbo. Če je zmagal tisti, ki se je zanj potegnil, je bila zmaga tudi njegova, če je zmagal nasprotnik, je bil poražen moj dečko sam. Lastnosti ljudi so se na njem preizkušale, zmagovale in izgubljale. A da ni zmagovalo vedno le zlo, to sem sam videl. Bili so se za fanta, a niso se bili iz sebičnosti, zakaj Jože ni mogel nikomur plačevati, kar so storili zanj; bil je iz prerevne hiše.

*

Dečko je upal, da se bo šel na jesen učiti urarstva. Toda prešlo je poletje, solnce se je nagnilo, hladni dnevi so začeli, Jože pa je še vedno zahajal z živino na pašo. Srečal sem ga spet in vprašal, kako je. Vprašati ga, zakaj se ni šel učiti obrti, sem se bal; vedel sem, da ni rojen pod srečno zvezdo.

— Slabo! — je odgovoril z glasom, ki ni bil več glas neskrbne mladosti, ampak glas človeka, ki dozoreva, in solze so mu zalile oči.

Vedel sem, zakaj. Pred nekaj tedni so našli njegovega očeta pod cestnim zidom nezavestnega. Bil je močno pobit po glavi in je umrl, ne da bi se še kaj zavedel. Ni se dalo dognati, kako je prišlo do nesreče. Le domnevali so, da je bil napaden ponoči, ko se je vračal domov. Z očetovo

smrtjo se je pokopala tudi sinova prihodnost, zakaj mati ni imela sredstev, da bi ga dala kaj učiti. Pri hiši je bilo še več otrok in vsi maloletni in nepreskrbljeni...

Vračal sem se s sprehoda in sem nehote mislil na dečkove solze. Ali morajo res nekateri izpiti kelih trpljenja do dna? Ali res ni ta kelih prihranjen niti otrokom samim?

Iz jesenske megle in mraku se mi je vil odgovor: da, tudi otrok mora izpiti kelih trpljenja, zakaj tak red je danes in jutri!

(Pisano v ječi.)

Vžigalice.

Grška pravljica pravi, da je prišel prvi ogenj na zemljo iz Olimpa. Kaj je bil Olimp? Visoka gora, vrhu katere da so stanovali bogovi. Imeli so svojega kovača, za vsako potrebo, ki se je imenoval Hefajst in ki je nosil še vedno lepo čast. Bil je namreč polbog. Kovač pa ne more ničesar brez ognja, zato so mu bogovi izročili ogenj v varstvo.

Hefajst ga ni dobro varoval. Nekega dne so namreč bogovi opazili, da se ljudje na zemlji ukvarjajo z ognjem. Stvar je bila Olimpijcem takoj jasna. Kdo drugi bi imel prste vmes, če ne Hefajst? Za dobro plačilo je mož oskrbel zemljanom nebeško iskro! Kaj je dobil zanjo, se ni moglo dognati, a Olimp ga je še posebej plačal. Bogovi so vrgli nebeškega kovača na zemljo, in od tedaj revež šepa na eno nogo. —

Kako je prišel ogenj izpod neba na zemljo? Najbrže potom strele. A dokler si človek ni znal sam napraviti ognja, mu ni mnogo koristil. Dolgo časa je moralo preteči, predno je človek spoznal, da se sila lahko spreminja v toploto. Tolči po kamnu, pili železo, wrtaj les, povsod boš zaznal toploto. Vendar je moralo biti veliko iznenadenje človeku, ko se je vžgala prva iskra. Od tedaj ni imel miru, dokler ni vžgal ognja. To se mu je posrečilo z drgnenjem lesa in s klesanjem trdega kamenja. Izum pripravljanja ognja je eden največjih korakov človekovih na poti napredka.

Ta način pripravljanja ognja pa je bil vendar zelo zamuden. A preteklo je več tisoč let, da je človek izumil žveplenko. Bila je kaj preprosta: drobne lesene palčice so s na koncu pomočile v žveplo. Toda vemale se pa niso rade, zato jih je Francoz Šansel l. 1805 skušal prižigati s pomočjo posebnih gorljivih kislin. Sitnost je bila le, da si moral nositi kislino s seboj v posebni steklenički.

Priti je moral praktični Anglež Walker, da se je začel uporabljati za prižiganje žveplenk papir, polepljen z zdrobljenim steklom (steklit papir). A te žveplenke niso bile nič kaj poceni.

Kemija, nauk o prvinah, je v XIX. stoletju naglo napredovala. Ugotovili so, da se fosfor zelo rad užiga. Gori že pri 40° C, torej pri toplini, ki je le

nekoliko višja od topline človeškega telesa. Fosfor sam (fosfor pomenja: nosilec svetlobe) še ne zadošča. Za užigalico so potrebne še druge snovi, posebno pa taka, ki ima mnogo kisika, da se napravi večji ogenj in da bolj gori. Pri vžiganju to hitro zapazimo, ker čujemo majhen pok, eksplozijo. Radi večje varnosti se vžigalice spravljajo v škatljice.

Najbolj znane vžigalice so «švedske», ker se na Švedskem izdelujejo v veliki množini. Ljudje pa ne vedo, da te vžigalice nimajo fosforja v svojih glavicah. Fosfor je le na obeh straneh škatlje, ker bi sicer vžigalice ne zagorele tako kmalu in tudi ne zagorijo, če drgnemo z njimi po kakšni drugi razkavi snovi.

Pri izdelovanju vžigalic s fosforjem so se prilegle mnoge nesreče; delavci so se pri delu zastrupljali, tudi če so bili še tako previdni. Fosforja je več vrst. Najnavadnejša, beli in rumeni sta silno strupena; en gram zadošča, da človek umre. Belgijska vlada je pred leti razpisala nagrado za izdelovanje nestrupenih vžigalic in dva francoska kemika sta pripravila rdeči fosfor, ki se danes uporablja na škatljah. Ta fosfor ni strupen in vžigalice niso nevarne izdelovalcem. Uporaba belega fosforja za izdelovanje vžigalic je dandanes prepovedano. —

Če bi bil še kje kak Olimpijec, ali bi gledal, česa si vse ne zmislijo zemljani!

France Bevk :

Če si umazan.

Sraka rezgetala,
spaka se je kisala,
mujca vode dala,
tujca te poklicala,

mačka te je umila,
packa te obrisala.
Črn je, črn je, kakor vran,
pridi, pridi ponj, cigan !

Kar dela ded, ne delaj ti,

če vidiš, da ti treba ni!

ZRNA

Dante Alighieri.

Ob koncu XIII. stoletja je bilo razdeljeno prebivalstvo Firence v tri skupine: gospodarji velikih zemljišč in hiš so bili plemenitaši, obrtniki in delavci so se imenovali «malo ljudstvo», vmes pa so bili oni meščani, ki so naglo bogateli s trgovino, tvorničarstvom in z denarnimi posli.

Vladali so plemenitaši, ki so se pogosto zvezali z bogatimi meščani. Manj premožni meščani pa so se rač družili z «malimi ljudmi», ker so bili velikaši premožni, nasilni in pohlepni, da ni bilo nikdar miru v Firenci. Mesto se je razcepilo v «črne» (neri) in v «bele» (bianchi): velikaši in bogataši so bili «črni», mali ljudje in nekaj meščanov pa «beli». L. 1299. so zadobili «beli» premoč. Za «črne» se je takrat potegnil papež Bonifacij VIII., ker so «beli» nastopili proti nekaterim pravicam duhovščine. Duhovniki niso namreč bili dolžni plačevati davkov in so imeli svoje posebno sodstvo. S papeževno podporo so naposled zmagali «črni» in so leta 1302. začeli preganjati in izganjati «bele».

Sredi teh bojev je živel tudi Dante, ki se je rodil l. 1265. Bil je iz rodbine nizkega plemstva in se je pridružil «belim». S «črnimi» se ni mogel družiti, ker so imeli zločinca Donatija na čelu in so širili pravi peklen roparjev, ozdajavcev, ponarejavcev, tatov, odurohov, krivovercev in podobnih po Firenci in Toskani. Dante pa je hotel, naj bi plemstvo živelo res viteško, boreč se za obrambo slabotnih in za zmagovanje.

Nič čudnega, če je kmalu postal žrtev. «Črni» so ga izgnali in obsodili, da ga sežgejo živega, če bi ga dobili v roke. Od tedaj je blodil Dante po Italiji, daleč od žene in otrok, v obupni revščini, romar in toliko da ne prosjak. «Res-

nično bil sem brod brez jadra in krmla, gnen v različne pristane, zalive in dežele od suhega vetra, ki ga izhlapuje bolestna revščina.» Želel si je le smrti, življenje ga je premagalo.

Dante se je popolnoma sprl s svojo dobo. Videl je izprijenost ljudi, pohlep po dobičku, koristolovstvo, videl je krivico in greh. Sam iz plemenite rodbine bi se lahko sam udal enakemu življenju. Ni utonil vanj, zavrgel ga je. Odpovedal se mu je ter si izbral trpljenje. Postal je sodnik tega pekla in s svojim velikim umom in srcem obenem prerok bodočnosti. Kar je namreč sam doživel in pretrpel, kar je videl s svojimi očmi ali je zgodovina pripovedovala, je opisal v veliki pesnitvi. Tej pesnitvi je dal ime «Komedijska» (igra), pozneje pa so dostavili še «božanska». Drugega takega dela namreč do danes nima svet. V «Božanski komediji» je pokazal Dante slabega človeka, ki se vije v mukah za svoje zločine in ki kliče po odrešenju. Pesnik je postal prerok onega življenja, ki ima priti, ko bo kraljevala dobrota, ko bo samo še ena postava, postava miru in ljubezni.

Kot izgnanec je umrl Dante v Raveni l. 1321. V svoji nesreči je postal velik in bo kazal ljudem pot, dokler bo zemlje in časa.

(Po Salveminiju).

«Pivsko srce».

Zelo slabo vplivajo alkoholne pijače na srce; posebno uživanje piva. Pivopivec se srce poveča in vse se premreži s tolščo tako, da se ne more več redno gibati, nekako odreveni. Človeku s takim srcem primanjkuje sapa, ker povečano in z maščobo zalito srce nima dovolj prostora v prsih in pritiska na pljuča. Tak človek je sicer debel, a zdrav ni; zelo težko hodi po stopnicah in v hrib.

KOTIČKARJEM

Rajanje.

Tri metulje smo vlovili,
da bi bolj se veselili,
tri metulje v sedmi grad,
kjer počiva zdaj pomlad.

Sedmi grad je čudna reč,
kdor gre vanj k počitku leč,
več ne vrne se nazaj,
mladi kralj ga pelje v raj.

V raju se blesti zlato,
mleko teče za vodo,
a za mlekom čisti med,
sladkor tam, kar tu je led.

Vendar kralj, kraljica mlada
z nami se igra ta rada:
Tri naprej in tri nazaj,
kjer je treba, tam je raj.

Kjuder Zmažo,
Kazlje.

Kako so mrcvarili prašiča.

Sosedov stric, Bog mu daj večni mir in pokoj, je namenil zaklati majhno prase. Prvi dan si je oprtil brento in hajd na potok po vodo. Ves dan se je starček trudil in nanosil 97 brent vode.

Namenjeni dan sta prišla dva soseda, ki sta mu pomagala zaklati prašiča. Pokojni ni bil več v tem opravilu. Ko se jim je zdelo, da je prašiček poginil, so ga vrgli v navadno kado za pranje in so ga oblili z vrelo vodo. Toda joj! Prašič je začel kobacati v vreli vodi in siliti iz kade.

Prestrašeni možje so drezali s koli in s tem, kar so imeli pri rokah, uboželega ščetinca toliko časa, da so ga udušili v kadici. Tako je bilo prase s težavo zaklano in udušeno. Stric je pa sklenil, da se ne bo nikdar več lotil takega opravila.

Ludovik Žerjav,
gojenec Malega semenišča v Gorici.

Naša veselica.

Dne 8. grudna smo priredili šolski otroci v Volčah pod vodstvom g. župnika, g. nadučitelja in gđe. učiteljic lepo veselico. Peli smo, deklamirali in igrali tri igre. Vse je

bilo lepo. Igrica o «Veseli nalogi» je bila prav vesela. Saj se je mali Anki celo računstvo priljubilo. Pri «Predicah» je bila Urška prav lepa predica. Njene tovarišice so lepo pele, posebno so mi ugajale, ker so bile v narodnih nošah. Najlepša pa je bila igra «K mamici». Siroti Marjanček in Milica sta po hudem trpljenju pri hudobnem stricu šla na zvezdico k umrli mamici. Kraljica vil Vilislava, njene sestrice in palčki so jima pomagali; premagali so hudobnega volkodlaka, škrate in jage babe. Vilislava je poklicala angelja smrti, da sta siroticama vzela zemsko življenje in angelja večnega življenja, da sta ju peljala mamici v naročje.

Prav rada bi bila, da bi že kmalu imeli zopet veselico.

Pepca Cenčič,
učenka III. razreda v Volčah.

Lesica in petelinček.

Ob kolovozu blizu gozdiča je stala pred nekaj leti lepa, majhna hišica. V nji je stanoval premožen oče, ki je imel edinega sinčka. Nekega dne sta se oba zgodaj zjutraj odpravila v bližnjo hosto po dračja za tisti dan. Ko sta jo ubrala proti hosti, se lesica zvitorepka skrije za grmičevje, da bi od tam opazovala, kam pojdeta oče in sin. Ko sta izginila za voglom, se hitro, toda oprezno splazi na dvorišče, od tod pa pod kurnik. Tam je čakala, da zapoje petelinček svojo jutranjo pesem. Ko se odpro kurnikova vratca, se hitro postavi pred nje in začne nagovarjati petelinčka, poglavarja male kokoške drhali.

«Kikiriki, petelinček,
zlati moj sinček,
srebrni venček,
zlati grebenček!
Ven mi pokukaj,
glej, prso — tukaj!»

Tako je lesičica nagovarjala petelinčka. A petelinček ni bil tako nespameten, da bi pokukal iz svojega zavetišča, ampak ji je smehljaje odgovoril: «Lesičica, lesičica, rad, jako rad bi ustregel tvoji prošnji, ali pomisli, da bi bile moje kokoške zelo žalostne, če bi jih prezgodaj zapustil!» Zaman

se je trudila lesica, da bi spravila petelinčka v svoj zelodec.

Ko je pa videla, da se trudi zaman, je zapustila kurnik in se osramočena odpravila v gozd. Od takrat se ni lesica nikoli več priplazila k hišici ob kolovozu, kjer imajo tako pametnega petelinčka, varha kokošjega roda.

Ožbot Helena,
učenka 6. š. l. v Mirnu.

Dvanajst lovecev in deklica.

V nekem gozdu je imelo svojo kočjo dvanajst lovecev. Kadar so šli na lov, so jo zaklenili in deli ključ pod kamen pred njo.

Nekoč je prišla v bližino kočje po drva revna deklica. Splezala je na drevo in videla loveca, kako so zaklenili kočjo, deli ključ pod kamen in odšli loviti. Bila je radovedna, kaj in kako je v koči; pa je vzela ključ, jo odprla in šla notri. Ko je videla, da je vse v velikem neredu, je vse lepo pospravila. Nato pa zopet kočjo zaklenila, dela ključ nazaj na prejšnje mesto in odšla.

Tako je delala več dni. Lovci pa so bili zelo radovedni, kdo jim pospravlja kočjo.

Nekega dne je ostal eden izmed njih doma v koči, drugi pa so jo zaklenili, skrili ključ po navadi in odšli na lov.

Tudi ta dan je prišla deklica, vzela ključ, odklenila kočjo in vse lepo pospravila. Ko je končala in prišla do vrat, da bi odšla, se je vzdignil skriti lovec izpod postelje in zaklical: «Počakaj nekoliko!» Deklica se je silno ustrašila in se onesvestila. Ko se je zopet zavedla, ji je rekel lovec: «Nič žalega ti ne naredim. Hoteli smo se le prepričati, kdo nam hoče pospravljat kočjo.»

Ko so se ostali lovci vrnili z lova, so bili zelo veseli pridne deklice in so jo naprosili, da je ostala pri njih. Kadar so šli na lov in je ostala sama doma, so ji dali knjižo, da je čitala in ji ni bilo dolgčas.

Nekega jutra, ko je bila zopet sama doma, je čitala pred kočjo. Kmalu pa je odložila knjižo in si začela opletati lase. V tem je prišla mimo beračica in ji rekla: «Deklica, sama se ne boš mogla oplesti. Daj, da te opletam jaz.» Deklica ji je dovolila. Ko jo je beračica razpletla, je zadržala deklici v glavo dolgo iglo, da je revica takoj umrla.

Hudobna beračica je nato hitro odšla.

Ko so se lovci vračali domov, so že oddaleč zagledali mrtvo deklico pred kočjo. Zelo so se prestrašili. Sporočili so na njen dom, da je umrla. Teško jim je bilo po njej in deli so jo v lepo stekleno rakev.

Mrtvo deklico je prišla pogledat njena prijateljica. Ko je videla, da je vsa razpletena, je prosila loveca, naj ji odpro krsto, da ji bo popravila lase. Lovci so dvignili pokrov in ona je začela mrtvi prijateljici

poravnavati lase. Pri tem pa je zagledala v njeni glavi iglo. Izdrila jo je in pokazala lovecem. Takoj pa, ko je bila igla iz glave, je deklica oživila.

Obe deklici in lovci so bili tega zelo veseli.

To pravljico mi je povedala mama. Njej pa jo je pripovedovala njena stara mati.

Carl Katarina,
učenka 6. š. l. v Sp. Idriji.

Delo.

Že večkrat sem videla g. Grbca voziti gnoj ali karsibodi v samokolnici. Tudi vodo nosi v vrčih iz vodnjaka. Naša sošolka Rožica nam je pravila, ko je šla po vodo, da je mimo šel g. Grbec. Ona je mislila, da ga bo počakala s škafo na vodnjaku, da ga bo prej pozdravila. Ko je pa prišel mimo, ji je del škaf na glavo. Rožica se je zahvalila za to dobroto. Nekatero deklice v šoli so rekle, da ni lepo videti učitelja voziti gnoj in v vrčih nositi vodo. Nato nas je gospodična opozorila, da človek mora biti za vsako delo in ne samo za eno kakor sveder.

Sedaj pa nekoliko še o gospodu Češkotu. Neki dan smo šli iz šole in smo videli gospoda Češkota, kako lepo je vodil konja. Prav pristojalo mu je. In kadar je rekel giiiiii publi, je pospešil konj korake. Meni se je zdelo prav zabavno gledati g. Češkota s konjem. Da, pa g. Češko se loti drugih del. Tudi kovaškega kladiva se ne boji, čeprav nosi učiteljsko suknjo. Tak mora biti človek in ne kakor nekateri, ki še namiznega orodja ne primejo sami v roko.

Bajc Zofija, Skedenj.

Ni vse zlato, kar se svetli.

Ta pregovor nas spominja pripovedke o kmetu, ki je našel navadno rumeno rudo ter menil, da je pravo čisto zlato.

Poglejmo cvetke, ki cveto po zelenih travnikih! Obilo jih je, ki imajo krasen cvet, toda ako se jim približamo, razširjajo neprijeten vonj okrog sebe. Mnogo jih je, ki so strupene.

Kako globoko sega pomen tega pregovora tudi v naše vsakdanje življenje! Tu vidimo bogatino, ki se ponaša z dragoceno obleko. Ljudje ga časte in se mu priklanajo. Ako bi potipali globlje v njegovo notranjost, bi kmalu spoznali, da je ta človek prazen in plitev. Tam vidimo zopet človeka v preprosti obleki. Ljudje se ga opibljejo ali ga prezirajo. Obleka jim je merodajno merilo vrednosti človekove.

Ne sodimo bližnjika po obleki, ne iščimo si sreč v zunanostih! Stremeti moramo do popolnosti, utrjevati se moramo v krepostih, da bomo vsaj nekoliko podobni pravemu čistemu zlatu.

Wiljem Kindler, Trnovo.

REŠITEV UGANK V 2. ŠTEVILKI:

Steber.

o	s	a	t
m	a	t	i
u	r	a	r
p	l	i	n
o	t	o	k
m	r	a	k
v	r	a	t

Stritar.

Vizitka.

Civilni komisar.

Šaljivi vprašanji.

- 1) Peta oseba vzame skledo z jajcem.
- 2) Začetek, sreda in konec se imenuje vrh.

Uganka.

- 1) Marko — Mokar.
- 2) Vinograd.

Vse so rešili:

Miren: Frančeskin Ivanka, Budin Julij, Beltram Milovan, Pelicon Ludvik, Kogoj Oskar, Klančič Marica, Bon Perina in Ivica, Butkovič Jožica, Budin Dora, Uršič Vida, Marušič Štefan.

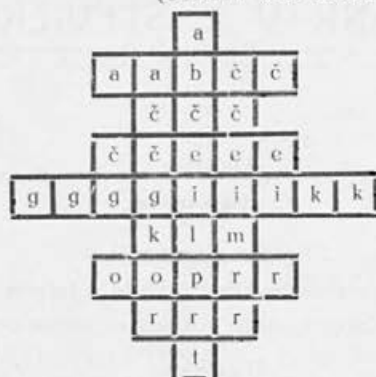
Deloma so rešili:

Sežana: Kranjc Zmagoslav in Vladimir,
Idrija: Jordan Julija, Seljak Suzanka, Mrakova Marija,
Špel Ana.
Postojna: Žigman Josip, Zafred Danilo, Bizjak Ivan,
Likon Miroslav, Likon Matilda, Jager Filipina, Kavčič Vladimir,
Bazovica: Poženel Bogomil.
Škedenj: Flego Nada, Toroš Ksenija.
Kontovelj: Regent Svelka.
Vrtojba: Saunig Božidar.
Dulovlje: V. razred.
Sv. Ivan: Antončič Franc.

:: ZA KRATEK ČAS ::

Vreteno.

(Sestavil Karl Dolenc, Divača)

1. Soglasnik.
2. Krstno ime (moško)
3. Železna priprava.
4. Zver.
5. ?
6. Bolečina.
7. Žival.
8. Plašilo.
9. Soglasnik.

Navzdol in počrez čitaš priimek pesnika.

Računska uganka.

(Priredil Lenardič Ivan, Fano (Marche))

1	2	3	4	5
6		7		8
9	10	11	12	13
14		15		16
17	18	19	20	21

Razpostavi števila od 1–21 tako, da bo vsota vodoravnih in navpičnih vrst 46.

Uganka.

(Ada Hyhlik, Sežana)

Nekdo ima 12 let, imel je pa samo 3krat rojstni dan. Zakaj?

Uganka.

(Stavijo šolarji iz Dutovelj.)

Dva učenca prihčila istočasno v šolsko vežo. Prvi zavpije: *Jo, kako je tukaj mraz!* Drugi vzklikne: *A kako je tu prijetno toplo!* Zdi se mi zakurjeno. — Kateri je govoril resnico?

Šaljivo vprašanje.

(Karel Dolenc, Divača.)

Katera črka je zadnja v slovenski abecedi?

Rešitve je poslati do 5. februarja.
Izžrebani rešilec bo primerno nagrajen.

Pripomba: Kdor pošlje kako uganko ali kaj drugega v reševanje, naj pazi, da pošlje svoje blago. Vizitko „civ. komisarja“ je že predlanskim tiskala „Mladika“ in se se je Domen pritožil, da mu jo je Karel Danica ukradla.